

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА
АЕРО-КОСМИЧКЕ УСЛУГЕ
„АЕРОДРОМ НИШ“
Бр. 934
28.02.2014 год
Н И Ш

Јавно предузеће "Аеродром Ниш" Ниш
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА 2013. ГОДИНУ

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Предузеће “Аеродром Ниш” послује као јавно предузеће, у даљем тексту Предузеће, извршило је превозиње привредног субјекта код Агенције за привредне регистре, дана 23.5.2005. године под БД. 22994/2005.

Предузеће “Аеродром Ниш” основано је 1986. године (оснивач Скупштина Општине Ниш), када су на постојећем војном аеродрому изграђени објекти намењени за развој и обављање цивилног ваздушног саобраћаја. Након успостављања основне функције, развијајући своје пословање Предузеће је организовало и друге делатности сродне основној: робно-царински терминал са складиштима домаће и стране робе, превоз робе ваздушним саобраћајем (карго), туристичка агенција, трговина, угоститељство. Обављање и ових делатности је помогло да се одржи уредно пословање Предузећа у условима опште кризе и смањеног промета робе и путника (рат и санкције). То је, такође, обезбедило адекватно искоришћење просторних и кадровских капацитета и очување објеката и опреме.

Временом је и статус Предузећа усклађиван са актуелном ситуацијом и законском регулативом. Најпре је од РО у оснивању регистровано друштвено предузеће 1990. године. Затим је 1997. године Предузеће регистровано у складу са изменама закона и уведен Управни одбор.

Након што је удруженим снагама Предузећа и Града обезбеђена донација за реконструкцију Аеродрома тешко оштећеног бомбардовањем, на основу закључка о значају функције коју обавља Предузеће, према прописаној процедури је Предузеће регистровано као *јавно предузеће чији је оснивач Град Ниш*.

Основну делатност Предузећа чине *остале активности у ваздушном саобраћају*, као што су прихват и отпрема авиона, путника и робе. Поред наведене основне делатности Предузеће обавља и друге делатности и послове који доприносе ефикаснијем и рационалнијем пословању и то: трговину на мало и велико, услуге робно-царинског терминала, издавање пословног и магацинског простора у закуп, превоз путника у градском саобраћају.

Предузеће послује као матично предузеће које има удео од 60,78% у предузећу «Аеродромтурс» Ниш.

Просечан број запослених за период јануар-децембар 2013. године је био 159 запослена, а за исти период 2012. године је био 152 запослена.

Седиште Предузећа је Ниш, Ваздухопловаца 24

Порески идентификациони број Предузећа је 101531405.

Матични број Предузећа је 7343914.

Предузеће је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству и ревизији разврстано у средња правна лица.

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са важећим прописима у Републици Србији заснованим на Закону о рачуноводству и ревизији („Сл.гласник РС“, бр. 46/2006 и 111/2009 године), који прописује Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), односно Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основ за састављање и презентацију финансијских извештаја.

Решењем Министра финансија Републике Србије (број 401-00-1380/2010 -16 од 25. октобра 2010 године) утврђен је превод основних текстова МРС, односно МСФИ, који су издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде до 1. јануара 2009. године, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда до 1. јануара 2009. године. Руководство Друштва процењује утицај промена МРС, односно МСФИ и тумачења стандарда на финансијске извештаје. Измене и допуне постојећих МРС, односно МСФИ и тумачења стандарда, замене важећих МРС новим, који су ступили на снагу почев од 1.

јануара 2009. године, као и примена нових тумачења која су ступила на снагу у току 2010. године, нису имали за резултат значајније промене рачуноводствених политика Друштва, нити материјално значајан утицај на финансијске извештаје у периоду почетне примене. И поред тога што многе од ових промена нису применљиве на пословање Друштва, руководство Друштва не изражава експлицитну и безрезервну изјаву о усаглашености финансијских извештаја са МРС и МСФИ, који се примењују на периоде приказане у приложеним финансијским извештајима.

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом историјског трошка и начелом сталности Друштва.

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010 и 101/2012), који одступа од начина приказивања одређених билансних позиција како то предвиђа МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“. Сходно томе, приложени финансијски извештаји нису усаглашени са свим захтевима МРС и МСФ. Према Закону о рачуноводству и ревизији финансијски извештаји обухватају: биланс стања, биланс успеха, извештај о токовима готовине, извештај о променама на капиталу, напомене уз финансијске извештаје и статистички анекс.

Износи у финансијским извештајима исказани су у хиљадама РСД, осим уколико није другачије назначено. РСД представља функционалну и извештајну валуту Друштва. Све трансакције у валутама које нису функционална валута, третирају се као трансакције у страним валутама.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3, које су засноване на важећим рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Коришћење процењивања

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са МРС и МСФИ и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекте на износе исказане у финансијским извештајима и напоменама уз финансијске извештаје.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан биланса стања. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена, при чему се процене разматрају периодично.

Најзначајније процене односе се на утврђивање обезвређења финансијске и нефинансијске имовине, признавање одложених пореских средстава, утврђивање резервисања за судске спорове и дефинисање претпоставки неопходних за актуарски обрачун накнада запосленима по основу отпремнина, и исте су обелодањене у одговарајућим рачуноводственим политикама и/или напоменама уз финансијске извештаје.

3.2. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика и ефеката валутне клаузуле

Ставке укључене у финансијске извештаје Друштва одмеравају се коришћењем валуте примарног економског окружења у коме Друштво послује (функционална валута). Финансијски извештаји приказују се у хиљадама РСД, који представља функционалну и извештајну валуту Друштва.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан биланса стања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног средњег девизног курса Народне банке Србије важећим на тај дан. Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећим на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза исказаних у страним средствима плаћања и прерачуном трансакција у току године евидентирају се у билансу успеха, као финансијски приходи, односно финансијски расходи.

Позитивни и негативни ефекти уговорених девизних клаузула у вези потраживања и обавеза, настали применом уговореног курса, такође се исказују као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

3.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2012. годину, који су били предмет ревизије.

3.4. Група за консолидацију

Групу за консолидацију чине матично друштво и ниже наведена зависна, придружена и заједнички контролисана друштва у земљи и иностранству.

Ред. бр.	Назив друштва	ПИБ	Матични број	Шифра делатности	Разврставање	Статус	% власништва
1.	ЈП „АЕРОДРОМ НИШ“	101531405	07343914	5223	Средње правно лице	Матично друштво	
2.	АРЕОДРОМТУРС ДОО	101531413	17293648	5610	Мало правно лице	Зависно друштво	60.78

3.4.1. Зависна друштва

Зависна друштва су сви они правни субјекти у којима матично друштво поседује овлашћења да управља финансијским и пословним политикама на основу гласачких права по основу више од половине власништва над акцијама (уделима). Постојање и утицај потенцијалних гласачких права која у овом моменту могу да се користе или конвертују, узимају се у обзир при оцени да ли матично друштво контролише други субјекат. Зависна друштва се консолидују од дана када се контрола пренесе на матично друштво, а са консолидацијом се престаје од дана када поменута контрола престане.

Рачуноводствени метод набавне вредности (Purchase method) је метод који се примењује како би се рачуноводствено обухватило стицање зависног друштва од стране матичног друштва.

Трошак преузимања друштва се одмерава као фер вредност датих средстава, емитованих инструмената власничког капитала или обавеза насталих или преузетих на дан преузимања. Средства која се стекну стицањем друштва, а која се могу појединачно идентификовати као и стварне и потенцијалне преузете обавезе, иницијално се процењују према фер вредности на дан стицања, без обзира на висину интереса који није под контролом.

3.4.2. Придружена друштва

Придружена друштва су они правни субјекти у којима матично друштво има значајан утицај, а које није ни зависно друштво, нити учешће у заједничком улагању.

Значајан утицај подразумева моћ учествовања у доношењу финансијских и пословних одлука друштва у које је улагање извршено, али не и контроле или заједничке контроле над тим политикама.

Улагања у придружена друштва се рачуноводствено обухватају по рачуноводственом методу удела (Equity method).

Према методу удела, инвестиција у придружено друштво прво се признаје по набавној вредности (у висини инвестиције), а затим се након датума стицања, књиговодствена вредност повећава или смањује да би се признао инвеститоров удео у добитку или губитку ентитета у који је инвестирано. Инвеститоров удео у добитку или губитку ентитета у који је инвестирано признаје се у добитку или губитку инвеститора. Расподеле добити примљене од ентитета у који је инвестирано умањују књиговодствену вредност инвестиције. Такође може бити неопходно кориговање књиговодствене вредности инвестиције због промена пропорционалног удела инвеститора у ентитету у који је инвестирано, а које произилази из промена у капиталу ентитета у који је инвестирано које нису признате у добитку или губитку тог ентитета. У такве промене спадају промене које су последица ревалоризације некретнина, постројења и опреме и разлика у девизним курсевима. Инвеститоров удео у тим променама признаје се директно у капиталу инвеститора.

Инвеститор прекида да користи метод удела од датума када престане да има значајан утицај над придруженим ентитетом и да од тог датума рачуноводствено обухвата инвестицију у складу са MPC 39, под условом да придружени ентитет не постане зависни ентитет или заједнички подухват у складу са MPC 31.

Књиговодственом вредношћу инвестиције на датум када она престане да буде придружени ентитет сматра њену набавну вредност при њеном почетном одмеравању као финансијско средство у складу са MPC 39.

Ако је удео инвеститора у губицима придруженог друштва једнак или већи од његовог учешћа у придруженом друштву, инвеститор престаје да признаје свој удео у даљим губицима. Након што се учешће инвеститора сведе на нулу, врши се резервисање за евентуалне даље губитке и обавеза се признаје само до износа за који инвеститор сноси правну или конструктивну обавезу или је извршио плаћање у корист придруженог друштва. Ако придружено друштво касније послује са добитком, инвеститор поново почиње да признаје свој удео у тој добити само након што се његов удео у добити изједначи са уделом у губитку који раније није био признат.

3.4.3. *Заједнички контролисана друштва*

Заједнички контролисано друштво је заједнички подухват који подразумева оснивање друштва у ком сваки од учесника у заједничком подухвату има своје учешће. Заједнички контролисано друштво послује на исти начин као и друга друштва, осим што се уговорним аранжманом између учесника у заједничком подухвату успоставља заједничка контрола над економском активношћу новооснованог друштва.

Заједнички контролисано друштво контролише имовину заједничког подухвата, преузима обавезе и сноси расходе и зарађује приходе. Оно може закључивати уговоре у своје властито име и прибављати финансијска средства за потребе активности заједничког подухвата. Сваки учесник има право на удео у добити заједнички контролисаног друштва, иако нека заједнички контролисана друштва такође подразумевају дељење самих производа заједничког подухвата.

Учесник у заједничком подухвату признаје своје учешће у заједнички контролисаном друштву, коришћењем метода удела.

3.5. Пословни приходи

Приходи од продаје су исказани у износу фактурисане реализације, тј. извршене продаје до краја обрачуноског периода, под условом да је са тим даном настао дужничко - поверилачки однос и да је испостављена фактура. Приход се мери по поштеној вредности примљене надокнаде или потраживања, узимајући у обзир износ свих трговачких попуста и количинских рабата које Друштво одобри. Разлика између поштене вредности и номиналног износа накнаде признаје се као приход од камате.

Приход од продаје се признаје када су задовољени сви услови:

- /а/ Друштво је пренело на купца све значајне ризике и користи од власништва;
- /б/ руководство Друштва не задржава нити уплив на управљање у мери која се обично повезује са власништвом, нити контролу над продатим производима и робом;
- /ц/ када је могуће да се износ прихода поуздано измери;
- /д/ када је вероватно да ће пословна промена да буде праћена приливом економске користи у Друштво и
- /е/ кад се трошкови који су настали или ће настати у вези са пословном променом могу поуздано да се измере.

Приходи од услуга исказани су сразмерно степену завршености услуге на дан билансирања.

3.6. Пословни расходи

Укупне пословне расходе чине: набавна вредност продате робе; трошкови материјала; трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи; трошкови амортизације и резервисања; трошкови производних услуга; и нематеријални трошкови.

Основни елементи и начела признавања расхода су:

- /а/ расходи се признају, односно евидентирају и исказују када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери;
- /б/ расходи се признају на основу непосредне повезаности расхода са приходима (начело узрочности);
- /ц/ када се очекује да ће економске користи притицати током неколико обрачуних периода, а повезаност са приходом може да се установи у ширем смислу или посредно, расходи се признају путем поступка системске и разумне алокације;
- /д/ расходи се признају када издатак не доноси никакве економске користи или када и до износа до којег будуће економске користи не испуњавају услове или су престале да испуњавају услове за признавање у билансу стања као средство;
- /е/ расходи се признају и у оним случајевима када настане обавеза без истовременог признавања средства.

Набавна вредност продате робе на велико утврђује се у висини продајне вредности робе на велико, умањене за износ утврђене разлике у цени и укалкулисаног ПДВ садржаних у вредности продате робе на велико.

Набавна вредност продате робе на мало утврђује се у висини прихода од продате робе, умањених за износ утврђене разлике у цени, као и за износ укалкулисаног ПДВ, садржаних у вредности продате робе на мало.

3.7. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује чине део набавне вредности/цене коштања тог средства. Други трошкови позајмљивања се признају као расход.

3.8. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи и расходи обухватају: приходе и расходе од камата (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу потраживања или обавезе на дан билансирања); приходе и расходе од курсних разлика; приходе и расходе из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима; и остале финансијске приходе и расходе.

Приходи од дивиденди признају се као приход у години када се исте одобре за исплату.

3.9. Добици и губици

Добици представљају повећање економске користи, а обухватају приходе који се јављају у случају продаје сталне имовине по вредности већој од њихове књиговодствене вредности, затим нереализоване добитке по основу продаје тржишних хартија од вредности (у случају када се вредновање хартија од вредности врши по њиховим тржишним вредностима), као и добитке који настају при повећању књиговодствене вредности сталне имовине услед престанка деловања услова за смањење њихове вредности.

Губици настају по основу продаје имовине по ценама нижим од њене књиговодствене вредности, затим по основу расходања неотписаних основних средстава, по основу штета које се могу у целини или делимично надокнадити од осигуравајућих друштава, по основу примене принципа импаритета (умањење вредности имовине).

3.10. Оперативни лизинг

Оперативни (пословни) лизинг је лизинг односно закуп средстава код којег су све користи и ризици у вези са власништвом задржани код закупаца, односно нису пренети на закупаца.

Код пословног лизинга, плаћања лизинга се признају као расход, по праволинијској основи током трајања лизинга, осим ако неки друга систематска основа није примеренија за представљање временске структуре користи за корисника.

3.11. Финансијски лизинг

Финансијски лизинг је лизинг којим се преносе суштински сви ризици и користи који су повезани са власништвом над неким средством. По истеку периода лизинга право својине се може, али не мора пренети.

Корисници лизинга признају финансијски лизинг као средство и обавезу у својим билансима стања, у износима који су на почетку трајања лизинга једнаки фер вредности средстава која су предмет лизинга, или по садашњој вредности минималних плаћања за лизинг, ако је она нижа. Приликом израчунавања минималних плаћања за лизинг, дисконтна стопа је каматна стопа садржана у лизингу, ако се она може утврдити, а ако се не може утврдити, користи се инкрементална каматна стопа на задуживање. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство.

Минимална плаћања лизинга треба поделити између финансијског трошка и смањења неизмирене обавезе. Финансијски трошак треба алоцирати на све периоде током трајања лизинга, тако да се остварује константна периодична каматна стопа на преостали салдо обавезе.

Финансијски лизинг узрокује повећање трошкова амортизације за средства која се амортизују, као и финансијске расходе у сваком обрачунском периоду. Политика амортизације средстава која су предмет лизинга и која се амортизују треба да буде у складу са политиком амортизације средстава која су у

власништву, а призната амортизација се израчунава у складу са MPC 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и MPC 38 „Нематеријална имовина“. Уколико није сасвим извесно да ће корисник лизинга стећи право власништва над средством које је предмет лизинга до краја трајања лизинга, то средство се у потпуности амортизује у краћем периоду од: трајања лизинга или века трајања.

3.12. Нематеријална улагања

Нематеријално улагање је одредиво немонетарно средство без физичког садржаја:

- које служи за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користи у административне сврхе;
- које друштво контролише као резултат прошлих догађаја; и
- од којег се очекује прилив будућих економских користи.

Нематеријална улагања чине: улагања у развој; концесије, патенти, лиценце и слична права; остала нематеријална улагања; нематеријална улагања у припреми и аванси за нематеријална улагања.

Набавка нематеријалних улагања у току године евидентира се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања нематеријалних улагања произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Трошкови позајмљивања настали до момента стављања нематеријалне имовине у употребу, капитализују се, односно укључују се у набавну вредност.

Након што се призна као средство, нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Друштво процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Друштво процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања нематеријалних улагања, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања нематеријалних улагања, а књиговодствена вредност ове имовине се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ призната нематеријална улагања, приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Друштво признаје у књиговодствену вредност нематеријалног улагања, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из MPC 38 – „Нематеријална имовина“, (параграф 21).

Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Нематеријална улагања престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расхоровања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.13. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства:

- која Друштво држи за употребу у производњи или испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе;
- за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода; и
- чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Набавна вредност/цена коштања некретнине, постојења и опреме се признаје као средство ако, и само ако:

- је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством притицати у Друштво;
и
- се набавне вредност/цена коштања тог средства може поуздано утврдити.

Набавке некретнина, постројења и опреме у току године евидентирају се по набавној вредности.

Набавну вредност чини фактурна вредност набављених средстава увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања наведених средстава произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Трошкови позајмљивања настали до момента стављања средства у употребу, капитализују се, односно укључују се у набавну вредност купљеног средства.

Након што се признају као средства, некретнине, постројења и опрема, исказују се по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Друштво процењује да ли постоји нека индикација о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индикација постоји, Друштво процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, а књиговодствена вредност се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ признате некретнине, постројења и опрему приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства и да се набавна вредност/цена коштања накнадног издатка може поуздано утврдити.

Друштво признаје у књиговодствену вредност неке некретнине, постројења и опреме, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 16 – „Некретнине, постројења и опрема“, (параграф 7).

Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Не врши се амортизација земљишта.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.14. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина коју Друштво као власник или корисник финансијског лизинга држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за производњу или снабдевање робом или пружања услуга или за потребе административног пословања, или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке се укључују у набавну вредност или цену коштања.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се мере према њиховој поштеној вредности. Поштена вредност се мери као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања. Процену инвестиционе некретнине је вршио независни проценитељ.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

3.15. Амортизација

Обрачун амортизације врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је средство стављено у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века употребе средстава изузев полетно слетне стазе, рулне стазе и платформе, за које је као адекватнија примењена функционална метода, на бази учинка, односно броја слетања и полетања авиона у обрачунском периоду у односу на укупно очекивани учинак.

Основица за обрачун амортизације средства је набавна вредност умањена за преосталу (резидуалну) вредност и износ обезвређења.

Преостала вредност је нето износ који друштво очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења.

Корисни век трајања, односно амортизационе стопе, преиспитују се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригују.

Метод обрачуна амортизације који се примењује преиспитује се периодично и уколико је дошло до значајне промене у очекиваном обрасцу трошења економских користи од тих средстава, метод се мења тако да одражава тај измењени начин. Када је таква промена метода обрачуна амортизације неопходна, онда се она рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Стопе амортизације за главне категорије некретнина, постројења и опреме, дате су у следећем прегледу:

	2013.	2012.
Грађевински објекти	0,75%-14,29%	0,75%-14,29%
Погонска опрема	5,88%-50%	5,88%-50%
Рачунари и припадајућа опрема	5,88%-50%	5,88%-50%
Возила	7,14%-50%	7,14%-50%
Остала средства	7,69%-50%	7,69%-50%

Примењене стопе за амортизацију нематеријалних улагања су следеће:

2013.	2012.
5%	5%

Нематеријална улагања

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит предузећа Републике Србије и Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, што резултира у одложеним порезима.

3.16. Умањење вредности имовине

Сагласно усвојеној рачуноводственој политици, руководство Друштва проверава на сваки дан биланса стања да ли постоје индикатори губитка вредности имовине. У случају да такви индикатори постоје, Друштво процењује надокнадиву вредност имовине.

Надокнадиви износ одређен је као виши од нето продајне цене и употребне вредности. Нето продајна цена је износ који се може добити приликом продаје имовине у трансакцији између две вољне независне стране, умањена за трошкове продаје, док вредност у употреби представља садашњу вредност процењених будућих новчаних токова за које се очекује да ће настати из континуиране употребе имовине кроз њен економски век трајања те продаје на крају века трајања. Надокнадиви износ се процењује за свако засебно средство или, ако то није могуће, за јединицу која ствара новац којој то средство припада. Где књиговодствени износ прелази тај процењени надокнадиви износ, вредност имовине је умањена до њеног надокнадивог износа. Губитак због обезвређења се признаје у износу разлике, на терет расхода сагласно МРС 36 „Умањење вредности имовине“.

Гоодвилл се тестира на умањење вредности једном годишње или чешће уколико догађаји или промене околности указују да би нето књиговодствена вредност могла бити умањена.

3.17. Залихе

Залихе робе и материјала се мере по набавној вредности. Набавну вредност чине сви трошкови набавке за довођење залиха на њихово садашње место и стање. Трошкови набавке залиха обухватају куповну цену, увозне дажбине и друге обавезе (осим оних које Друштво може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци. Попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке.

Излаз залиха материјала и робе се евидентира методом просечне пондерисане цене.

Залихе недовршене производње и готових производа се мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања чине сви трошкови конверзије и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање, односно:

- трошкови директног рада;
- трошкови директног материјала и
- индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха недовршене производње и готових производа не улазе, већ представљају расход периода:

- неуобичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- трошкови складиштења, осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње;
- режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање; и
- трошкови продаје.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност, умањену за процењене трошкове продаје и процењене трошкове довршења (код недовршене производње). Уколико је нето продајна вредност залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне вредности.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се у потпуности отписују.

Залихе услуга чине директни трошкови и индиректни трошкови настали у вези са пружањем услуга. Директни трошкови услуга су директни трошкови рада особља које директно учествује у пружању услуга, директни трошкови материјала и остали директни трошкови, као што је ангажовање спољних експерата и слично. Индиректни трошкови услуга су трошкови помоћног материјала, енергије утрошене за пружање услуге, амортизација и одржавање опреме која се користи приликом пружања услуге и сл.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додатну вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе.

3.18. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Друштво одмерава сталну имовину (или групу за отуђење) класификовану као имовина које се држи за продају, по нижем од следећа два износа: по књиговодственој вредности или фер вредност умањеној за трошкове продаје.

3.19. Финансијски инструменти

Финансијски пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у почетно мерење свих финансијских средстава.

За потребе мерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- (а) финансијска средства која се држе ради трговања, почетно призната по фер вредности кроз добит или губитак;
- (б) улагања која се држе до рока доспећа;
- (ц) зајмови и потраживања који су потекли од стране друштва и који се не држе ради трговања и
- (д) финансијска средства која су расположива за продају.

Финансијско средство се класификује као финансијско средство које је расположиво за продају уколико сасвим не припада ни једној од остале три горе наведене категорије финансијских средстава.

Финансијско средство класификује се као финансијско средство које се држи ради трговања, а не као финансијско средство које је расположиво за продају, уколико је то средство део портфеља сличних средстава за које постоји образац трговања ради остваривања добитка из краткорочних колебања цена или марже дилера.

После почетног признавања, друштво мери финансијска средства, (укључујући и деривате који су средства) по њиховим поштеним вредностима, без било каквог умањивања за трансакционе трошкове које може начинити приликом продаје или другог отуђења, осим:

- Зајмова и потраживања и Улагања која се држе до доспећа која се мере по амортизованој цени, применом метода ефективне каматне стопе;
- Улагања у власничке хартије које се не котирају на активном тржишту и чија се фер вредност не може поуздано измерити, која се мере по набавној цени.

У Републици Србији не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност код куповине и продаје финансијских средстава и званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, поштenu (фер) вредност најчешће није могуће поуздано утврдити у условима непостојања активног тржишта, како то захтевају МСФИ.

Признати добитак или губитак који произилази из промене у поштеној вредности финансијског средства или обавезе (која није део односа заштите) почетно призната по фер вредности кроз добит или губитак, признаје се као добитак или губитак у билансу успеха, а код финансијске имовине расположиве за продају на ревалоризационим резервама.

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха), који су директно приписиви набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе. Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Руководство врши класификацију финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијски инструменти у складу са MPC 39 – Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање, обухватају следеће категорије финансијских инструмената:

- (а) Финансијско средство или финансијска обавеза по фер вредности кроз биланс успеха;
- (б) Инвестиције које се држе до доспећа;
- (ц) Кредити (зајмови) и потраживања;
- (д) Финансијска средства расположива за продају;

3.19.1. *Финансијско средство или финансијска обавеза по фер вредности кроз биланс успеха*

У ову категорију спадају финансијско средство или финансијска обавеза чије се промене фер вредности евидентирају кроз приходе или расходе у билансу успеха. Финансијско средство или финансијска обавеза класификована у ову категорију треба да испуне било који од следећих услова:

(а) класификовано је као оно које се држи ради трговања. Финансијско средство или финансијска обавеза се класификује као оно које се држи ради трговања ако је:

- /I/ стечено или настало првенствено ради продаје или поновне куповине у блиској будућности;
- /II/ део портфеља идентификованих финансијских инструмената којима се заједно управља и за које постоји доказ о недавном актуелном моделу краткорочног остварења добити; или
- /III/ дериват (осим деривата који је инструмент хеџинга).

(б) после почетног признања назначен је од стране Друштва по фер вредности кроз биланс успеха. Ентитет може вршити ово назначивање само када то резултира поузданијим и релевантнијим информацијама, будући да се

/I/ елиминише или у значајној мери отклања недоследност одмеравања или признавања која би иначе настала услед одмеравања средстава или обавеза или признавања добитака или губитака по различитим основама; или

/II/ групом финансијских средстава, финансијских обавеза или обома се управља и њихове перформансе се процењују на основу фер вредности, у складу са документованим стратегијом управљања ризиком или инвестирања, и информације о групи се интерно сачињавају према тој основи за кључне руководиоце Друштва (као што је дефинисано у MPC 24 Обелодањивања повезаних страна, на пример за управни одбор или генералног директора Друштва).

3.19.2. *Инвестиције које се држе до доспећа*

Инвестиције које се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама и фиксним доспећем која Друштво дефинитивно намерава и може да држи до доспећа, осим:

- (а) оних које Друштво након почетног признавања назначи по фер вредности кроз биланс успеха;
- (б) оних које Друштво назначи као расположиве за продају; и
- (ц) оних које задовољавају дефиницију зајмова и потраживања.

Друштво не класификује неко финансијско средство као оно које се држи до доспећа ако је Друштво, током текуће финансијске године или током две претходне финансијске године продало или рекласификовало више од безначајног износа инвестиција које се држе до доспећа пре њиховог доспећа (више него безначајан износ у односу на укупни износ инвестиција које се држе до доспећа), осим продаја или рекласификација које:

(I) су толико близу доспећа или датума позива на плаћање финансијског средства (на пример мање од три месеца пре доспећа) да промене тржишне каматне стопе не би имале значајан утицај на фер вредност финансијског средства;

(II) се дешавају пошто је Друштво суштински сакупило првобитну главницу финансијског средства кроз плански распоређена плаћања или авансе; или

(III) се могу приписати изолованом догађају који је ван контроле Друштва, који се не понавља и које Друштво није могло са сигурношћу предвидети.

3.19.3. *Кредити (зајмови) и потраживања*

Зајмови (кредити) и потраживања су недериватна финансијска средства са фиксним или одредивим исплатама која нису котирана на активном тржишту осим:

- (а) средства која Друштво намерава да прода одмах или у кратком року и која би онда била класификована као средства која се држе ради трговања и она која Друштво после почетног признавања назначи по фер вредности кроз биланс успеха;
- (б) она која Друштво после почетног признавања назначи као расположива за продају; или
- (ц) она за која ималац не може у значајној мери повратити своју целокупну почетну инвестицију, осим ако то није због погоршања кредита, и која ће бити класификована као расположива за продају.

Учешће стечено у пакету средстава која нису зајмови (кредити) или потраживања (на пример учешће у заједничком фонду или сличним фондовима) није зајам (кредит) или потраживање.

3.19.4. *Финансијска средства расположива за продају*

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као (а) зајмови(кредити) и потраживања (б) инвестиције које се држе до доспећа или (ц) финансијска средства назначена по фер вредности кроз биланс успеха.

3.20. **Краткорочна потраживања и пласмани**

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца – зависних и других повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у страниј валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем средњем курсу НБС, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Краткорочни финансијски пласмани који се не држе ради трговања мере се по амортизованој вредности, не узимајући у обзир намеру Друштва да их држе до доспећа.

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе (главницу и камату) према уговорним условима за дате кредите, потраживања или улагања која се држе до доспећа која су исказана по амортизованој вредности, настао је губитак због обезвређивања или ненаплаћених потраживања.

Отпис краткорочних потраживања и пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативности врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис, у целини или делимично, врши директним отписивањем.

Предлог потраживања која се индиректно коригују на терет расхода током године утврђује Стална комисија за отпис потраживања а на крају године Комисија за попис обавеза и потраживања. Критеријуми за индиректан отпис потраживања су:

- неликвидност дужника дуже од два месеца
- већи износ неизмирених обавеза
- покренут стечај дужника

- остало по налазу комисија

Уколико се утврди да су предузете уобичајене мере наплате потраживања нису дале резултате, директан отпис потраживања на терет расхода може да настане само на основу:

- судске одлуке,
- ликвидације или стечаја,
- вансудског или судског поравнања и
- на основу одлуке Директора Друштва.

3.21. Готовински инструменти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака, готовину у благајни, као и високо ликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промене вредности.

3.22. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене .

Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процени руководства Друштва у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире .

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима, али се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Друштво не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима већ их обелодањује у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.23. Накнаде запосленима

3.23.1. Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Друштво није у обавези да запосленима након одласка у пензију исплаћује накнаде које представљају обавезу пензионог фонда Републике Србије. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

3.23.2. Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Законом о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005 и 54/2009) и Појединачним општим актом о раду, Друштво је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију У висини

тростуког износа просечне зараде запосленог у последња три месеца који предходе месецу којем се исплаћује отпремнина, односно три посечне месечне зараде исплаћене код послодавца који предходе месецу у којем се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније, с тим што тако исплаћена отпремнина не може бити нижа од просечне зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде у износу од једне половине до две просечне месечне зараде. Број месечних зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Друштву

Обрачун и исказивање дугорочних обавеза по основу отпремнина и јубиларних награда извршено је коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата, на основу обрачуна.

3.23.3. *Учешће у добити запослених*

Друштво признаје обавезе и трошак за учешће у добити запослених у складу са Одлуком Управног одбора или другом одлуком руководства Друштва.

3.24. **Порез на добитак**

3.24.1. *Текући порез*

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник Републике Србије“ бр. 18/10). Порез на добит обрачунат је по стопи од 10% на пореску основу која је приказана у пореском билансу, након умањења за искоришћене пореске кредите. Опорезива основаца укључује добитак исказан у билансу успеха, који је коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

Закон о порезу на добит правних лица обвезнику који изврши улагања у основна средства признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања (за велика и средња правна лица), с тим што порески кредит не може бити већи од 50% обрачунатог пореза, односно у висини од 40% извршеног улагања (за мала правна лица), а највише до 70% обрачунатог пореза, у години у којој је извршено улагање. Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, највише до 50% (за велика и средња правна лица), односно 70% (за мала правна лица) обрачунатог пореза у том пореском периоду, али не дуже од 10 година. Губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година. Затечени пословни губици у пореским билансима, пре доношења поменутог закона, могу се преносити на рачун будућих добити у роковима који су важили у време њиховог исказивања.

3.24.2. *Одложени порез*

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Тренутно важеће пореске стопе на дан биланса су коришћене за обрачун износа одложеног пореза. Одложене пореске обавезе признају се за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приходи и расходи и укључени су у нето добитак периода.

3.25. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у MPC 24 „Обелодањивање односа са повезаним лицима“.

Односи између Друштва и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Стања потраживања и обавеза на дан биланса стања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје.

3.26. Информације о сегментима

Пословни сегмент представља део имовине и пословних активности које обезбеђују производе или услуге које подлежу ризицима и користима различитим од оних у неким другим пословним сегментима. Географски сегмент обезбеђује производе или услуге унутар одређеног привредног окружења који подлежу ризицима и користима различитим од оних сегмената који послују у неким другим привредним окружењима. Кључеви за алокацију заједничких трошкова су одређени на бази најбољих процена руководства Друштва.

3.27. Правична (фер) вредност

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована врши исправку вредности.

3.28. Државна давања

Државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Друштву по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Друштва. Она искључују оне облике државне помоћи који се не могу у разумној мери вредносно исказати као и трансакције са државом које се не могу разликовати од уобичајених пословних трансакција Друштва. Државна давања се признају када постоји оправдано уверење да ће се Друштво придржавати услова повезаних са давањима и да ће давање бити примљено.

Државно давање се признаје као приход током периода неопходних за сучељавање, на систематској основи, са повезаним трошковима које треба покрити из тог прихода.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Друштву са којом нису повезани будући трошкови се признаје као приход периода у којем се прима.

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања или као одложени приход по основу давања, или одузимањем износа давања приликом израчунавања књиговодствене вредности средства.

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Друштво је у свом редовном пословању у различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима и то:

- кредитни ризик,
- тржишни ризик (који обухвата ризик од промене курса страних валута, ризик од промене каматних стопа и ризик од промене цена) и
- ризик ликвидности.

Управљање ризицима у Друштву је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштву у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта.

4.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик да ће једна страна у финансијском инструменту, неиспуњењем своје обавезе, проузроковати финансијски губитак друге стране.

Кредитни ризик настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, потраживања од правних и физичких лица и преузетих обавеза.

4.2. Тржишни ризик

Ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати услед промена тржишних цена. Тржишни ризик се састоји од три врсте ризика:

- валутног ризика,
- ризика каматне стопе и
- других ризика од промене цене.

4.2.1. Ризик од промене курса страних валута

Валутни ризик је ризик од флукуирања фер вредности или будућих токова готовине финансијског инструмента услед промене девизног курса.

Валутни ризик (или ризик од курсних промена) се јавља код финансијских инструмената који су означени у страниој валути, то јест у валути која није функционална валута у којој су они одмерени.

4.2.2. Ризик од промене каматних стопа

Ризик од промене каматних стопа је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати услед промена тржишних каматних стопа.

Ризик од каматне стопе се јавља код каматноосних финансијских инструмената признатих у билансу стања (на пример, кредити и потраживања и емитовани дужнички инструменти) и код неких финансијских инструмената који нису признати у билансу стања (на пример, неким обавезама по кредитима).

4.2.3. Ризик од промене цена

Ризик од промене цена је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати због промена тржишних цена (које нису оне које настају од ризика каматне стопе или валутног ризика), било да су те промене проузроковане факторима специфичним за појединачни финансијски инструмент или његовог емитента, или да фактори утичу на све сличне финансијске инструменте којима се тргује на тржишту

Ризик од промене цена се јавља код финансијских инструмената због промена, на пример, цена робе или цена капитала.

4.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Друштво имати потешкоћа у измирењу обавеза повезаних са финансијским обавезама.

5. БИЛАНС УСПЕХА

5.1. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Домаће тржиште		
Приходи од продаје производа матичним и зависним правним лицима		
Приходи од продаје услуга матичним и зависним правним лицима		
Приходи од продаје производа осталим повезаним правним лицима		
Приходи од продаје услуга осталим повезаним правним лицима		
Приходи од продаје производа осталим лицима		
Приходи од продаје услуга осталим лицима	112.511	121.606
Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима		
Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима		
Приходи од продаје робе осталим лицима	2.384	4.418
Свега	114.895	126.024
Инострано тржиште		
Приходи од продаје производа		
Приходи од продаје услуга	25.734	45.685
Приходи од продаје робе		
Свега	25.734	45.685
Укупно	140.629	171.709

5.2. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	66.346	60.183
Приходи по основу условљених донација		
Приходи од закупнина	9.591	10.153
Приходи од чланарина		
Приходи од тантијема и лиценцних накнада		
Остали пословни приходи	1.347	1.081
Укупно	77.284	71.417

5.3. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Набавна вредност продате робе на велико	842	2.500
Набавна вредност продате робе на мало	1.997	3.512
Набавна вредност продатих некретнина прибављених ради продаје		
Укупно	2.839	6.012

5.4. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Трошкови материјала за израду	548	563
Трошкови осталог материјала (режијског)	4.614	5.819
Трошкови горива и енергије	47.278	48.779
Укупно	52.440	55.161

5.5. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	91.128	89.316
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	16.758	16.535
Трошкови накнада по уговору о делу	973	3.485
Трошкови накнада по ауторским хонорарима		
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	1.651	1.994
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора		
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	1.213	1.432
Остали лични расходи и накнаде	6.008	5.747
Укупно	117.731	118.509

5.6. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

Трошкови амортизације и резервисања у износу од РСД 18.740 хиљада (у 2012. години РСД 19.633 хиљада) односе се на: амортизацију нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, у износу од РСД 18.322 хиљада (у 2012. години РСД 17.731 хиљада), и трошкове резервисања према следећем прегледу:

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Трошкови амортизације	18.322	17.731
Трошкови резервисања за гарантни рок		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	418	1.902
Укупно	18.740	19.633

5.7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Трошкови производних услуга		
Трошкови услуга на изради учинака		
Трошкови транспортних услуга	2.362	2.619
Трошкови услуга одржавања	4.562	7.187
Трошкови закупнина	1.001	1.932
Трошкови сајмова	53	
Трошкови рекламе и пропаганде	96	373
Трошкови истраживања		
Трошкови развоја који се не капитализују		
Трошкови осталих услуга	1.661	2.100
Свега	9.735	14.211
Нематеријални трошкови		
Трошкови непроизводних услуга	3.626	5.534
Трошкови репрезентације	381	903
Трошкови премија осигурања	3.846	4.351
Трошкови платног промета	450	439
Трошкови чланарина	50	90
Трошкови пореза	1.969	1.802
Трошкови доприноса		
Остали нематеријални трошкови	1.956	1.512
Свега	12.278	14.631
Укупно	22.013	28.842

5.8. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Финансијски приходи		
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	74	9
Приходи од камата	12	496
Позитивне курсне разлике	1.023	2.202
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.952	87
Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају методом удела		
Приходи од смањења обавеза	330	
Остали финансијски приходи		
Укупно	3.391	2.794
Финансијски расходи		
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1.238	
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		
Расходи камата	7.693	7.391
Негативне курсне разлике	928	1.264
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	387	12.200
Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају методом удела		
Остали финансијски расходи	125	
Укупно	10.371	20.855

5.9. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2013.	2012.
Остали приходи	РСД	РСД
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		
Добици од продаје биолошких средстава		
Добици од продаје учешћа и дугорочних хартија од вредности		
Добици од продаје материјала		
Вишкови	2	2
Наплаћена отписана потраживања	2.902	223
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика		
Приходи од смањења обавеза		35
Приходи од укидања дугорочних резервисања		
Остали непоменути приходи	5.321	5.571
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава		
Приходи од усклађивања вредности нематеријалних улагања		
Приходи од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме		
Приходи од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана и хартија од вредности расположивих за продају		
Приходи од усклађивања вредности залиха		
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана		
Приходи од усклађивања вредности остале имовине		
Укупно	8.225	5.831
Остали расходи		
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	19	44
Губици по основу и расходовања и продаје биолошких средстава		
Губици по основу продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности		
Губици од продаје материјала		
Мањкови	6	5
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру ревалоризационих резерви		
Расходи по основу директних отписа потраживања		
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе		
Остали непоменути расходи	257	539
Обезвређење биолошких средстава		
Обезвређење нематеријалних средстава		
Обезвређење некретнина, постројења и опреме		
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других хартија од вредности расположивих за продају		
Обезвређење залиха материјала и робе		
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	2.007	1363
Обезвређење остале имовине		
Укупно	2.289	1.951

5.10. НЕТО ДОБИТАК /(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Добитак пословања које се обуставља		
Приходи, ефекти промене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година		
Губитак пословања које се обуставља	765	689
Расходи, ефекти промене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година		
Укупно	765	689

5.11. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)		
Нето капитални добици (губици)		
Усклађивање и корекције расхода у пореском билансу		
Усклађивање и корекција прихода у пореском билансу		
Опорезива добит/Губитак	2.340	99
Умањење за износ губитка из ранијих година		
Капитални добитак		
Умањење за износ капиталних губитака ранијих година		
Пореска основица	5.179	1.994
Умањење за приходе од дивиденди и удела у добити од резидентних обвезника		
Умањена пореска основица (Образац ПБ-1)	5.179	1.994
Обрачунати порез (15% од умањене пореске основице)	777	199
Умањење обрачунатог пореза по основу пореских подстицаја и ослобађања	257	
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Образац ПДП)	520	
Одложени порески расход периода	10.103	
Одложени порески приход периода		1.415

6. БИЛАНС СТАЊА

6.1. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Улагања у развој	Концесије, патенти и сл.	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Аванси за нематеријална улагања	Укупно
Набавна вредност						
Стање на почетку године			4.531			4.531
Корекција почетног стања						
Нове набавке			0			0
Пренос са једног облика на други						
Отуђивање и расходовање						
Остало						
Процена						
Стање на крају године			4.531			4.531
Исправка вредности						
Стање на почетку године			1.737			1.737
Корекција почетног стања						
Амортизација 2013. године			226			226
Отуђивање и расходовање						
Обезвређења						
Остало						
Процена						
Стање на крају године			1.963			1.963
Неотписана вредност 31.12.2013.			2.568			2.568
Неотписана вредност 31.12.2012.			2.794			2.794

6.2. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА

	Земљишта	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	У припреми	Аванси	Укупно
Набавна вредност							
Стање на почетку године		481.512	142.183	98.894			722.589
Корекција почетног стања							
Нове набавке			2.296				2296
Пренос са једног облика на други							
Отуђивање и расходовање							
Остало							
Процена							
Стање на крају године		481.512	144.479	98.894			724.885
Исправка вредности							
Стање на почетку године		38.901	76.255				115.156
Корекција почетног стања							
Амортизација 2013. године		6287	11.342				17.629
Отуђивање и расходовање							
Обезвређења							
Остало							
Процена							
Стање на крају године		45.188	87.597	0			132.785
Неотписана вредност 31.12.2013.		436.324	56.882	98.894			592.100
Неотписана вредност 31.12.2012.		442.611	65.928	98.894			607.433

6.3. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

Учешћа у капиталу представљају дугорочна финансијска улагања у (редовне или преференцијалне) акције и уделе друштава, банака и осигуравајућих друштава.

Учешћа у капиталу су исказана:

- према методи набавне вредности, по којој инвеститор исказује своје улагање по набавној вредности. Инвеститор признаје приход само у оној мери у којој прими свој део из расподеле нераспоређене нето добити корисника улагања, до које дође након дана када га је инвеститор стекао. Део из расподеле који се прими у износу који је виши од такве добити сматра се повраћајем инвестиција и исказује се као смањење набавне вредности инвестиције.

- у складу са МРС 39, на начин описан у тачки 3(л).

Учешћа у капиталу односе се на акције (уделе) код:

	%	2013.	2012.
	učešća	RSD	RSD
Зависних правних лица			
Аеродромтурс Ниш	60,78	19.335	19.336
Банка			
Остали			
Свега	60,78	19.335	19.336
Осталих повезаних правних лица			
Друштво			
Банка			
Остали			
Свега			
Осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају			
Друштво			
АИК банка Ниш		2.401	2.402
Остали			
Свега		2.401	2.402
Укупно		21.736	21.738

6.4. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Остали дугорочни финансијски пласмани односе се на:

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Дугорочне кредите матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима		
Дугорочне кредите у земљи		
Дугорочне кредите у иностранству		
Хартије од вредности које се држе до доспећа		
Остале дугорочне пласмане		
Свега		
Минус: Исправка вредности		
Укупно		

6.5. ЗАЛИХЕ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Материјал	3.763	3.610
Резервни делови		
Алат и инвентар		1
Недовршена производња		
Недовршене услуге		
Готови производи		
Роба	379	748
Дати аванси	123	2.256
Свега	4.265	6.615
Минус: Исправка вредности		
Укупно	4.265	6.615

6.6. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Нематеријална улагања намењена продаји		
Земљиште намењено продаји		
Грађевински објекти намењени продаји		
Инвестиционе некретнине намењене продаји		
Остале некретнине намењене продаји		
Постројења и опрема намењени продаји		
Биолошка средства намењена продаји		
Средства пословања које се обуставља		
Свега		
Минус: Исправка вредности		
Укупно		

6.7. ПОТРАЖИВАЊА

	2013.	2012.
	RSD	RSD
Потраживања по основу продаје		
Купци – матична и зависна правна лица	1.404	967
Купци – остала повезана правна лица		
Купци у земљи	33.440	29.748
Купци у иностранству	11.992	26.731
Минус: Исправка вредности	5.387	6.547
Свега	41.449	50.899
Потраживања из специфичних послова		
Потраживања од извозника		
Потраживања по основу увоза за туђ рачун		
Потраживања из комисионе и консигнационе продаје		
Остала потраживања из специфичних послова	10.959	5.991
Минус: Исправка вредности		
Свега	10.959	5.991
Друга потраживања		
Потраживања за камату и дивиденде		
Потраживања од запослених	429	408
Потраживања од државних органа и организација		
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	512	
Остала потраживања	5.916	3.657
Минус: Исправка вредности		
Свега	6.857	4.065
Укупно	59.265	60.955

Од укупних потраживања од купаца на дан 31.12.2012. године усаглашено је 87% потраживања од купаца.

Географски распоред купаца је следећи:

	2013.	2012.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Купци у земљи		
Београд	3.482	4.078
Војводина	345	307
Ужа Србија	29.530	25.245
Минус: Исправка вредности	3.359	4.159
Свега	29.998	25.471
Купци у иностранству		
Бивше југословенске републике	9.739	9.688
Европа	2.253	17.044
Африка....		
Минус: Исправка вредности	2.028	1.304
Свега	9.964	25.428
Укупно	39.962	50.899

6.8. ПОТРАЖИВАЊА ЗА ВИШЕ ПЛАЋЕН ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

На крају године потраживања за више плаћен порез су износила 512 хиљада динара а на основу више плаћеног пореза на добит за 2012. годину. Овај износ ћемо искористити да платимо обавезу по основу пореза на добит за 2013. Годину. Обрачуната обавеза за пореза на добит за 2013 годину износи 520 хиљада динара.

6.9. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

			2013.	2012.
	Валута	Каматна с	РСД	РСД
Краткорочне кредити и пласмане – матична, зависна и остала повезана правна лица				
Аеродромтурс доо	дин	0	2.450	2450
Текуће доспеће дугорочних кредита				
Минус: Исправка вредности				
Свега			2.450	2.450
Краткорочне кредити у земљи				
Друштво ХХ			14	223
Текуће доспеће дугорочних кредита				
Минус: Исправка вредности				
Свега			14	223
Хартије од вредности које се држе до доспећа				
Друштво ХХ			74	74
Минус: Исправка вредности				
Свега			74	74
Хартије од вредности којима се тргује				
Друштво ХХ				
Минус: Исправка вредности				
Свега				
Остале краткорочни финансијски пласмани				
Друштво ХУ				
Минус: Исправка вредности				
Свега				
Укупно			2538	2747

6.10. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	2013.	2012.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Хартије од вредности – готовински еквиваленти		
Текући (пословни) рачуни	711	781
Издвојена новчана средства и акредитиви		
Благајна	198	260
Остала новчана средства		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Свега	909	1.041
У иностраној валути:		
Девизни рачуни		730
Девизни акредитиви		
Девизналагајна	81	80
Остала новчана средства		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Свега	81	810
Укупно	990	1.851

6.11. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АВР

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Порез на додату вредност		
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	432	234
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	27	24
Порез на додату вредност у датим авансима по општој стопи		
Порез на додату вредност у датим авансима по посебној стопи		
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по општој стопи		
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по посебној стопи		
Порез на додату вредност обрачунат на услуге иностраних лица		
Накнадно враћен порез на додату вредност купцима – страним држављанима		
ПДВ надокнада исплаћена пољопривредницима		
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност		18
Свега	459	276
Активна временска разграничења		
Унапред плаћени трошкови	407	2.624
Потраживања за нефактурисани приход	1.441	1.441
Разграничени трошкови по основу обавеза		
Разграничени порез на додату вредност		
Остала активна временска разграничења	13	23
Свега	1.861	4.088
Укупно	2.320	4.364

6.12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Одложена пореска средства у износу од РСД 8.812 хиљада, обухватају износе пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита. Признају се у мери у којој је вероватно да ће будући опорезиви добитак бити остварен. Одложене пореске обавезе у износу од РСД 28.018 хиљада, обухватају износе пореза на добит који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика. Одложена пореска средства и обавезе по годинама:

	2013.	2012.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Одложена пореска средства	8.812	16.174
Одложене пореске обавезе	28.018	25.277
Нето одложена пореска средства /(обавезе)	19.206	9.103

Одложена пореска средства за 2013. годину формирана су умањењем до износа од 8.812 а на основу укидања износа који је претходне године био признат по основу планираног износа пореза да добит у будућем периоду.

Обрачуном на дан 31.12.2013. утврђена је привремена разлика између неотписане књиговодствене вредности основних средстава и неотписане пореске вредности основних средстава у износу од 186.784 хиљада динара. На овај износ је примењена стопа пореза на добит од 15% и добијена је одложена пореска обавеза за 2013. у износу од 2.741 хиљада динара. Како је у 2012. години евидентирана одложена пореска обавеза у износу од 25.277 хиљада динара у овој години је докњижена разлика од 2.741 хиљада динара. Износ укидања пореских средстава у износу 7.362 хиљада динара и одложених пореских расхода периода у износу од 2.741 хиљада динара представљају одложени порески расход периода у износу од 10.103 хиљада динара.

6.13. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал обухвата следеће облике капитала:

		2013.	2012.
	%	РСД хиљада	РСД хиљада
Акцијски капитал			
- обичне акције			
- преференцијалне акције			
Уделе			
Друштвени капитал			
Државни капитал	100	7.988	67.692
Укупно		7.988	67.692

Државни капитал представља капитал јавног предузећа кога је основала држава, република или јединица локалне самоуправе. Државни капитал обезбеђује се из јавних прихода и о његовом располагању одлучује оснивач. Према одредбама новог Закона о привредним друштвима Агенција за привредне регистре је извршила превођење капитала из еура у динара којом приликом се појавила разлика у износу у односу на књиговодствену вредност капитала. Износ капитала ЈП Аеродрома у евиденцији Агенције је 7.988 хиљада динара. На почетку године је извршено усклађивање износа књиговодствене вредности капитала са износом вредности капитала код Агенције за привредне регистре тако што је вредност ревалоризација из

ранијих година која се налазила у оквиру капитала у износу 59.704 хиљада динара пребачена на позицију ревалоризационе резерве у истом износу.

6.14. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

Ревалоризационе резерве обухватају:

	2013.	2012.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Ревалоризационе резерве по основу усклађивања поштене (фер) вредности	171.165	112.762
Резерве по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути, у односу на извештајну валуту		
Укупно	171.165	112.762

На почетку године ревалоризационе резерве су износиле 112.762 хиљада динара. Преносом износа од 59.704 хиљада динара са капитала увећане су током године за исти износ. На крају године на основу амортизације ревалоризационих резерви дошло до умањења у износу од 1.301 хиљада динара.

6.15. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ/(ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ ХОВ РАСПОЛОЖИВИХ ЗА ПРОДАЈУ

Износ неререализованих губитака по основу хартија од вредности расположивих за продају на почетку године износиле су 7.897 хиљада динара. По основу промене вредности акција на крају године је дошло до повећања неререализованих губитака у износу од 62 хиљада динара, тако да на дан 31.12.2013. износе 7.960. хиљада динара.

6.16. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

Нераспоређени добитак односи се на:

	2013.	2012.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Нераспоређени добитак ранијих година	68.992	66.310
Корекција добити ранијих година – по основу материјално значајних грешака		
Корекција добити ранијих година – по основу промена рачуновод. политика		
Корекција добити ранијих година – по основу стицања и отуђења сопствених акција		
Корекција добити ранијих година – по основу реализованих ревалоризационих резерви		
Корекција добити ранијих година – по основу пореза на добит		
Корекција добити ранијих година – по основу нематеријалних улагања		
Корекција добити ранијих година – по основу ревалоризације учешћа у капиталу банака		
Корекција добити ранијих година – по основу кумулираних ревалоризационих резерви		
Корекција добити ранијих година – по основу ревалоризационог добитка		
Корекција добити ранијих година – по основу гоодвилл-а		
Корекција добити ранијих година – по основу осталог		
Нераспоређени добитак текуће године		2.682
Укупно	68.992	68.992

Расподела нераспоређеног добитка 2012 године није извршена. Износ нераспоређене добити из ранијих година је исти 68.922 хиљада динара.

6.17. ГУБИТАК

Губитак преставља исправку вредности капитала и односи се на:

	2013.		2012.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Губитак ранијих година			
Губитак текуће године	6.981		
Укупно	6.981		0

Губитак текуће године настао је умањењем добитка оствареног у овој години у износу од 2.341 хиљаде динара износом утврђене обавезе за порез на добит од 520 хиљада динара. Нераспоређени добитак по основу амортизације ревалоризационих резерви у износу од 1.301 хиљада динара и остатак добити после опорезивања у износу од 1.821 хиљада динара умањили су губитак од 10.103 по основу одложених пореских расхода периода и свели губитак на износ од 6.981 хиљада динара.

6.18. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања се признају када:

- друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи бити потребан за измирење обавезе и
- износ обавезе може поуздано да се измери.

Дугорочна резервисања обухватају:

	2013.		2012.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Резервисања за трошкове у гарантном року			
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава			
Резервисања за задржане кауције и депозите			
Резервисања за трошкове реструктурирања			
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	4.252		4.014
Остала дугорочна резервисања			
Укупно	4.252		4.014

Основ за извршена резервисања је MPC 19 и за обрачун није коришћена актуарска процена.

6.19. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

Обавезе по дугорочним кредитима доспевају у року дужем од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег билансирања.

6.19.1. Структура обавеза по кредитима

	2013.		2012.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Дугорочни кредити исказани по амортизованој вредности			
<i>Финансијски кредити од:</i>			
- банака у земљи	23.901		31.398
- банака у иностранству			
Свега	23.901		31.398
<i>Робни кредити од:</i>			
- добављача у земљи			
- добављача у иностранству			
Свега	0		0
Укупно	23.901		31.398

6.19.2. Доспеће дугорочних кредита

	2013.		2012.
	РСД хиљада		РСД хиљада
До 1 године – текуће доспећа			
Од 1 до 2 године			
Од 2 до 3 године	9.286		8.663
Од 3 до 4 године	7.580		8.120
Од 4 до 5 године	7.035		7.580
Од 5 до 10 године			7.035
Преко 10 година			
Стање на дан 31. децембра	23.901		31.398

6.19.3. Преглед дугорочних кредита по повериоцима

			2013.	2012.
	Каматна стопа	Ознака валуте	РСД хиљада	РСД хиљада
У динарима:				
Нуро Alpe Adria bank			23.901	31.398
Остали				
Свега			23.901	31.398
У валути:				
Нуро Alpe Adria bank		CHF	250.000	333.329
Остали				
Свега		CHF	250.000	333.329
Укупно				

Обавезе по основу дугорочних кредита у потпуности су усаглашене са банком на дан 31.12.2013. године.

6.20. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2013.		2012.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Обавезе које се могу конвертовати у капитал			
Обавезе према матичним и зависним правним лицима			
Обавезе према осталим повезаним правним лицима			
Обавезе по емитованим хартијама у периоду дужем од годину дана			
Обавезе по основу финансијског лизинга	18.143		18.626
Остале дугорочне обавезе			
Укупно	18.143		18.626

Обавезе по основу дугорочног финансијског лизинга у потпуности су усаглашене са лизинг кућом на дан 31.12.2013. године.

6.21. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе обухватају:

			2013.	2012.
	каматна с	валута	РСД	РСД
Краткорочне кредите од матичних и зависних правних лица				
Банка АиК			15.385	42.722
Текуће доспеће дугорочних кредита				
Свега				
Краткорочне кредите од осталих повезаних правних лица				
Банка ХХ				
Текуће доспеће дугорочних кредита				
Свега				
Краткорочне кредите у земљи				
Банка ХХ				
Текуће доспеће дугорочних кредита				
Свега				
Краткорочне кредите у иностранству				
Банка ХХ				
Текуће доспеће дугорочних кредита				
Свега				
Укупно краткорочни кредити				
Остале краткорочне финансијске обавезе				
Обавезе по краткорочним хартијама од вредности				
Остале краткорочне финансијске обавезе				
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	6мес Либор +5,11%	CHF	8.631	42.950
Свега			24.016	42.950
Укупно			24.016	42.950

6.22. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Обавезе из пословања		
Примљени аванси, депозити и кауције	895	
Добављачи – матична и зависна правна лица	13.581	12.343
Добављачи – остала повезана правна лица		
Добављачи у земљи	26.603	28.632
Добављачи у иностранству	36	1.170
Остале обавезе из пословања	6	10
Свега	41.121	42.155
Обавезе из специфичних послова		
Обавезе према увознику		
Обавезе по основу извоза за туђ рачун		
Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје		
Остале обавезе из специфичних послова	303	304
Свега	303	304
Укупно	41.424	42.459

Од укупних обавеза према добављачима на дан 31.12.2012. године усаглашено је 95% обавеза.

6.23. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	9.878	6.838
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	1.088	763
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	2.910	1.351
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	2.619	1.388
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају		
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају		
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају		
Свега	16.495	10.340
Друге обавезе		
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	1752	1.406
Обавезе за дивиденде		
Обавезе за учешће у добитку		
Обавезе према запосленима	12	134
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	531	313
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима		
Обавезе за нето приход предузетника који аконтацију подиже у току године		
Остале обавезе	711	544
Свега	3.006	2.397
Укупно	19.501	12.737

6.24. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПДВ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПВР

	2013.	2012.
	РСД	РСД
Обавезе за порез на додату вредност		
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)	15	20
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)	370	443
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по општој стопи		
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по посебној стопи		
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи		
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи		
Обавеза за ПДВ по основу продаје за готовину		
Обавезе за ПДВ по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза		
Свега	385	463
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине		
Обавезе за акцизе		
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	376	274
Обавезе за доприносе који терете трошкове		
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	301	178
Свега	677	452
Пасивна временска разграничења		
Унапред обрачунати трошкови		
Обрачунати приходи будућег периода	104	171
Разграничени зависни трошкови набавке		
Одложени приходи и примљене донације	300.529	305.345
Разграничени приходи по основу потраживања		
Разграничене обавезе за порез на додату вредност		
Остала пасивна временска разграничења		
Свега	300.633	305.516
Укупно	301.695	306.431

7. ДРЖАВНА ДОДЕЉИВАЊА

Град Ниш је у току 2013. године уплатио износ од 55,5 милиона динара по основу Уговора о поступку и начину финансирања и учешћа у пројекту „Одрживост и унапређење сектора превоза путника на линији 34 А и 34 Б у Нишу“ број 1484 од 24.05.2010. године.

Поред тога на име рефундације за рад кондуктера у градском саобраћају по Анексу IX Основног Уговора број 1334/2009-01 од 02.06.2009. године који је закључен између Града Ниша и ЈП Аеродром Ниш, број 385 од 03.02.2012, уплаћено је од стране Града Ниша у 2013. години 8,8 милиона динара.

8. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи курсеви НБС примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у функционалну валуту су били следећи:

	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	114,6421	113,7183
USD	83,1282	86,1763
CHF	93,5471	94,1922
GBP	136,9679	139,1901

9. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Предузеће има проблем са недовољним приходима и недостатком средстава за редовно пословање. Обзиром да предузеће има ненаплаћена потраживања, предузеће се законске мере за наплату потраживања у 2014. години, а њиховом реализацијом биће побољшана ликвидност предузећа.

ЈП „Аеродром Ниш“ има стратешки значај како за оснивача – Град Ниш, тако и за Републику Србију, и у 2014. години се очекује финансијска подршка ових субјеката у виду субвенција, које ће омогућити стабилно пословање, а самим тим и даљи развој и опстанак ЈП „Аеродром Ниш“.

Ниш, 27.02.2014.

Лице одговорно за састављање
финансијског извештаја

Јелена Трајковић Девеџић

Законити заступник

Драган Бугариновић